

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση της Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος», του Ελληνικού Δημοσίου, του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος», του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Εθνική Λυρική Σκηνή», της Α.Ε. με την επωνυμία «Ολυμπιακά Ακίνητα» και της Α.Ε. με την επωνυμία «Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου» και ρύθμιση θεμάτων συναφών με την υλοποίηση του υπερτοπικού πολιτιστικού πάρκου με την επωνυμία «Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος».

Ι. Γενικά

Με το προτεινόμενο Νοσχ φέρεται προς κύρωση η Σύμβαση δωρεάς (εφεξής Σύμβαση) μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος», του Ελληνικού Δημοσίου, του ν.π.δ.δ. υπό την επωνυμία «Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος», του ν.π.ι.δ. υπό την επωνυμία «Εθνική Λυρική Σκηνή», της ανώνυμης εταιρείας υπό την επωνυμία «Ολυμπιακά Ακίνητα» και της ανώνυμης εταιρείας υπό την επωνυμία «Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου», η οποία υπογράφηκε την 26.3.2009 και αφορά τη δημιουργία υπερτοπικού πολιτιστικού πάρκου υπό την επωνυμία «Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος». Επίσης, ρυθμίζονται συναφή θέματα, τα οποία αφορούν την υλοποίηση του ως άνω εγχειρήματος.

Το Νοσχ αποτελείται από επτά (7) άρθρα. Με το Άρθρο Πρώτο προβλέπεται η δημιουργία, με δωρεά του Κοινωφελούς Ιδρύματος Σταύρος Σ. Νιάρχος, υπερτοπικού πολιτιστικού πάρκου υπό την επωνυμία «Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος», καθώς και Δημοτικού Πάρκου – Αθλητικών χώρων, στη θέση του Παλαιού Ιπποδρόμου στο Φάληρο, όπου, συμφώνως προς τις διατάξεις του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθηνών, όπως ισχύει, προβλέπεται Υπερτοπικός Πόλος πολιτισμού, αθλητισμού και αναψυχής. Το ως άνω πολιτι-

στικό πάρκο θα περιλαμβάνει τις νέες κτηριακές εγκαταστάσεις της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος (Ε.Β.Ε.), της Εθνικής Λυρικής Σκηνής (Ε.Λ.Σ.), καθώς και πάρκο πρασίνου με χαρακτήρα εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και ψυχαγωγικό.

Με το Άρθρο Δεύτερο κυρώνονται η ως άνω Σύμβαση (παρ. 1 του άρθρου) και τα Παραρτήματά της 2, 3, 4 και 5, ήτοι το Σχέδιο Σύμβασης Δωρεάς Μετοχής, το Σχέδιο Συμβάσεων Παροχής Ολοκληρωμένων Υπηρεσιών (Οργανισμός – Ε.Β.Ε. και Οργανισμός – Ε.Λ.Σ.), το Καταστατικό Οργανισμού και το Σχέδιο Σύμβασης Άδειας Χρήσης Σημάτων (παρ. 2 του άρθρου), και επέρχονται τροποποιήσεις στο κείμενο της Σύμβασης, ως προς τις οποίες έχει ήδη συναινέσει εγγράφως το Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος με την από 6.7.2009 επιστολή του (βλ. Άρθρο Έκτο του Νοχ) [παρ. 3 του άρθρου].

Στο Άρθρο Τρίτο περιλαμβάνονται οι σχετικές με τη δημιουργία του «Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» και τη διαμόρφωση του Δημοτικού Πάρκου και των αθλητικών χώρων πολεοδομικές ρυθμίσεις. Συγκεκριμένως, τροποποιείται εν μέρει το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο του Δήμου Καλλιθέας Αττικής, με τη δημιουργία νέων οικοδομικών τετραγώνων (Ο.Τ.), υπ' αριθμ. 345 και 345Α (βλ. Διάγραμμα Γενικής Οργάνωσης – Παράρτημα 2 του Νοχ, το οποίο θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως). Στο Ο.Τ. 345, το οποίο καταλαμβάνει τον χώρο του Παλαιού Ιπποδρόμου Αθηνών και τμήμα της Εσπλανάδας του Ειδικού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης (Ε.Σ.Ο.Α.Π.) Φαλήρου [π.δ. της 22.3.2002 «Έγκριση Ειδικού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης (Ε.Σ.Ο.Α.Π.) περιοχής Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων Beach Volley και λοιπών αθλημάτων και ανάπτυξη της περιοχής στον Φαληρικό Όρμο (Ν. Αττικής), ΦΕΚ Δ' 233/26.3.2002] καθορίζονται τρεις ζώνες (Α, Β και Γ), στις οποίες χωροθετούνται συγκεκριμένες εγκαταστάσεις, λειτουργίες και χρήσεις: α) Δημοτικό Πάρκο με αθλητικές εγκαταστάσεις, χώρο αναψυχής και αίθουσα χρήσεων πολιτιστικού χαρακτήρα (ζώνη Α), β) το υπερτοπικό πολιτιστικό πάρκο «Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» με τις νέες εγκαταστάσεις της Ε.Β.Ε. και της Ε.Λ.Σ., πάρκο πρασίνου με βοηθητικές εγκαταστάσεις και υδάτινη επιφάνεια, όπως και χώρο στάθμευσης (ζώνη Β), και γ) τμήμα της Εσπλανάδας του Ε.Σ.Ο.Α.Π. του Φαλήρου ως χώρος ελεύθερης πρόσβασης στο ως άνω υπερτοπικό πολιτιστικό πάρκο, το Ολυμπιακό Συγκρότημα Φαλήρου και την παράλια ζώνη, στο οποίο απαγορεύεται η δόμηση (ζώνη Γ). Η πραγματοποίηση των έργων στο υπερτοπικό πολιτιστικό πάρκο του Ο.Τ. 345 υπόκειται στη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, συμφώνως προς τις κείμενες διατάξεις (παρ. 2.β.). Περαιτέρω, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων να ρυθμίζει με αποφάσεις του, μετά από γνωμοδότηση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου

και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας, θέματα ειδικών διαμορφώσεων των κτηριακών εγκαταστάσεων της Ε.Β.Ε. και της Ε.Λ.Σ., του χώρου στάθμευσης, των βοηθητικών κτηριακών εγκαταστάσεων του πάρκου πρασίνου καθώς και του περιβάλλοντος χώρου τους, οι οποίες απαιτούνται για την πραγματοποίηση των έργων του υπερτοπικού πολιτιστικού πάρκου (παρ. 4). Στο Ο.Τ. 345Α διατηρούνται, ως χρήση, η Γενική Κατοικία και οι ισχύοντες όροι δόμησης (παρ. 1.α.2).

Με το Άρθρο Τέταρτο ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον Οργανισμό, δηλαδή την ανώνυμη εταιρεία ειδικού σκοπού με την επωνυμία «Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος Α.Ε.», η οποία θα αναλάβει τη δημιουργία και τη διαχείριση του Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (βλ. άρθρα 1 και 3 της Σύμβασης). Ειδικότερα, ορίζεται ότι ο Οργανισμός δεν περιλαμβάνεται στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, εξαιρείται της εφαρμογής του ν. 3429/2005 «Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (Δ.Ε.Κ.Ο.)» (Φ.Ε.Κ. Α' 314), όπως ισχύει, λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων Δευτέρου και Τετάρτου του υπό ψήφιση νόμου, το καταστατικό του και, συμπληρωματικώς, τη νομοθεσία περί ανωνύμων εταιρειών [κ.ν. 2190/1920 (Φ.Ε.Κ. Α' 37), όπως ισχύει]. Επίσης, ορίζεται ότι για την εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου δεν ισχύουν οι διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού και προμηθειών αναφορικώς προς τις δημόσιες προμήθειες, τα δημόσια έργα και τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μελετών, τις οποίες συνάπτει ο Οργανισμός.

Με το Άρθρο Πέμπτο ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την παραχώρηση, κατά χρήση, προς τον Οργανισμό, τμημάτων του υπό στοιχεία ΑΒΚ 26 δημόσιου κτήματος, αρμοδιότητας της Κτηματικής Υπηρεσίας Πειραιά, και τμήματος της Εσπλανάδας το οποίο περιλαμβάνεται στο Ολυμπιακό Συγκρότημα Φαλήρου, αρμοδιότητας της ανώνυμης εταιρείας «Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε.».

Στο Άρθρο Έκτο απαριθμούνται τα επτά (7) Παραρτήματα του υπό ψήφιση νόμου (Επιστολή του Κοινωφελούς Ιδρύματος Σταύρος Σ. Νιάρχος, Διάγραμμα Γενικής Οργάνωσης, Γενική Περιβαλλοντική Θεώρηση, Χωροταξική και Πολεοδομική Θεώρηση, Γενική Θεώρηση και Τεχνική Έκθεση, Κυκλοφοριακή Μελέτη, Τοπογραφικό διάγραμμα), εκ των οποίων δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το Διάγραμμα Γενικής Οργάνωσης (Παράρτημα 2) και το Τοπογραφικό Διάγραμμα (Παράρτημα 7).

Τέλος, στο Άρθρο Έβδομο ορίζεται η έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου από την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων του Νσχ

1. Επί του Άρθρου Δεύτερου

Με το δεύτερο άρθρο του Νσχ, όπως προαναφέρθηκε, κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 26.3.2009 Σύμβαση Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος», του Ελληνικού Δημοσίου, του ν.π.δ.δ. υπό την επωνυμία «Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος», του ν.π.ι.δ. υπό την επωνυμία «Εθνική Λυρική Σκηνή», της ανώνυμης εταιρείας υπό την επωνυμία «Ολυμπιακά Ακίνητα» και της ανώνυμης εταιρείας υπό την επωνυμία «Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου».

Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική και κρίνεται αναγκαία όταν η σύμβαση είτε καταρτίσθηκε με διαδικασία διαφορετική από εκείνη την οποία προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, είτε περιέχει όρους οι οποίοι δεσμεύουν τρίτους (μη συμβαλλομένους) είτε περιέχει όρους οι οποίοι αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία ή ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εκτέλεση και λύση της σύμβασης με διαιτησία [όπως η εν λόγω σύμβαση, η οποία προβλέπει, μεταξύ άλλων, φορολογικές και άλλες απαλλαγές του Οργανισμού, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, για το σύνολο των δραστηριοτήτων του και για συμβάσεις σχετικώς με την αποπεράτωση των έργων (βλ. άρθρο 3 παρ. 3 στοιχ. 6 και παρ. 4 της Σύμβασης), καθώς και παραπομπή στη διαιτησία για επίλυση των διαφορών οι οποίες απορρέουν από την υπό κύρωση σύμβαση ή σχετίζονται με αυτή (βλ. άρθρο 30 της Σύμβασης)]. Στις περιπτώσεις αυτές η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της όμως εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη, μετά την οποία και μόνο παράγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ιδρύει (βλ. Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, εκδ. Αντ. Σάκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή, 2007, σελ. 219-220). Όπως, μάλιστα, έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας, όταν κυρώνεται σύμβαση με νομοθετική πράξη, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες οι οποίοι δεσμεύουν τρίτους έχουν τη φύση νομοθετικής διάταξης και είναι, ως εκ τούτου, δυνατόν οι διοικητικές πράξεις οι οποίες εκδίδονται βάσει αυτών να προσβάλλονται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

2. Επί των Άρθρων Πρώτου και Τρίτου

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, προβλέπεται η δημιουργία εντός του Υπερτοπικού Πόλου πολιτισμού, αθλητισμού και αναψυχής στη θέση του Παλαιού Ιπποδρόμου στο Φάληρο α) υπερτοπικού πολιτιστικού πάρκου και β)

Δημοτικού Πάρκου-Αθλητικών χώρων (Άρθρο Πρώτο). Συναφώς τροποποιείται το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο του Δήμου Καλλιθέας και δημιουργούνται το Ο.Τ. 345Α, στο οποίο διατηρούνται η Γενική Κατοικία ως χρήση και οι ισχύοντες όροι δόμησης, και το Ο.Τ. 345, στις ζώνες Α και Β του οποίου διατηρούνται εν γένει οι όροι δόμησης του άρθρου 22 περ. ε' του ν. 3342/2005 (Φ.Ε.Κ. Α' 131), ενώ ορίζονται, περαιτέρω, η συνολική επιτρεπόμενη δόμηση και συγκεκριμένοι όροι δόμησης ως προς το μέγιστο ύψος των κτηρίων και των υπόγειων χώρων, τον συντελεστή κατ' όγκον εκμετάλλευσης και την κατασκευή υπογείων στις χωροθετούμενες εγκαταστάσεις, λειτουργίες και χρήσεις της ζώνης Β. Επίσης, επιτρέπονται διαμορφώσεις του περιβάλλοντος χώρου των κτηριακών εγκαταστάσεων της Ε.Β.Ε. και της Ε.Λ.Σ., του χώρου στάθμευσης και του πάρκου πρασίνου καθώς και διαμορφώσεις και κατασκευή των απαιτούμενων τοιχίων αντιστήριξης σε μέγιστο ύψος 19 μ. από τη στάθμη του φυσικού εδάφους (Άρθρο Τρίτο, παρ. 1).

Σχετικώς σημειώνεται ότι η χωροταξική αναδιάρθρωση της χώρας και η πολεοδομική ανάπτυξη των πόλεων και των οικιστικών εν γένει περιοχών από τον νομοθέτη γίνεται με γνώμονα την εξυπηρέτηση της λειτουργικότητας και της ανάπτυξης των οικισμών, και με σκοπό την εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών όρων διαβίωσης των κατοίκων. Έτσι, ο κοινός νομοθέτης μπορεί να τροποποιεί το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού θεσπίζοντας ρυθμίσεις οι οποίες σκοπούν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων (ΣτΕ [ΟΛ] 123/2007, ΣτΕ [ΟΛ] 3144/2004, ΣτΕ [ΟΛ] 1528/2003, ΣτΕ [ΟΛ] 3618/1995), δυνάμενος να θεσπίζει και ατομικές ρυθμίσεις τέτοιου περιεχομένου, για λόγους οι οποίοι προκύπτουν από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του σχετικού νόμου και υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγονται ατομικά δικαιώματα ούτε παραβιάζονται συνταγματικές διατάξεις και αρχές ή το κοινοτικό δίκαιο (ΣτΕ [ΟΛ] 1847/2008. Βλ. και ΣτΕ 391/2008, παραπεμπτική στην Ολομέλεια). Οι σχετικές τεχνικές επιλογές και σταθμίσεις, εξ άλλου, γίνονται κατά τους κανόνες της επιστήμης (άρθρο 24 παρ. 2 του Συντάγματος).

Στη δέσμη, τέλος, των κριτηρίων τα οποία θεμιτώς μπορούν να κατευθύνουν τον νομοθέτη κατά τη θέσπιση ρυθμιστικών κανόνων της δόμησης περιλαμβάνεται και η θεραπεία ζωτικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου, που εξυπηρετούν ορισμένα δημόσια ή ειδικά κτήρια (ΣτΕ [ΟΛ] 150/1990), στην κατηγορία των οποίων έχει κριθεί, επί παραδείγματι, ότι ανήκουν τα μουσεία, η ανέγερση των οποίων εντάσσεται στο πλαίσιο της ενθάρρυνσης των τεχνών κατά το άρθρο 16 του Συντάγματος (ΣτΕ [ΟΛ] 4946 και 4947/1995). Συνεκτιμάται, επομένως, ο ειδικότερος χαρακτήρας του δημόσιου συμφέροντος το οποίο εξυπηρετείται από ορισμένα έργα υποδομής, όπως είναι η προαγωγή της τέχνης και της παιδείας και, γενικώς, η αναβάθμι-

ση του πολιτιστικού περιβάλλοντος (βλ. σχετικά ΣτΕ 3944/2008, παραπεμπική στην Ολομέλεια, και Π. Παραρά, Η συνταγματική περιπέτεια του Μεγάρου Μουσικής. Το πολιτιστικό περιβάλλον σε υποβάθμιση, ΤοΣ 1996, σελ. 739 επ.).

3. Επί του Άρθρου Τετάρτου παρ. 2 εδ. 6΄

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι «Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου δεν ισχύουν οι διατάξεις περί δημόσιου λογιστικού καθώς και προμηθειών αναφορικά με τις δημόσιες προμήθειες, τα δημόσια έργα και τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μελετών, που συνάπτει ο Οργανισμός». Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω ρύθμιση τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των σχετικών διατάξεων του κοινοτικού δικαίου για τις δημόσιες συμβάσεις, τις οποίες θα συνάπτει ο Οργανισμός, αφότου περιέλθει στον αποκλειστικό έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου κατά τους όρους της Σύμβασης (άρθρο 15 της Σύμβασης. Βλ. και Προοίμιο και άρθρο 2 παρ. 3 της Σύμβασης).

Αθήνα, 22.7.2009

Οι εισηγητές
Δημήτριος Βασιλείου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Επ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

